

Nader ecologisch onderzoek Vosholen

projectnummer: P001466

Onderwerp: Resultaten nader onderzoek Vosholen Sappemeer
Datum: 28-11-2022

Kader

De gemeente Midden-Groningen heeft plannen om ten zuiden van Hoogezand nieuwe woningen te realiseren. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is in januari 2021 een beknopte natuurtoets uitgevoerd¹. Uit de natuurtoets komt naar voren dat in de te slopen paardenstal binnen het plangebied mogelijk jaarrond beschermde nesten van huismus en verblijfplaatsen van steenmarter aanwezig zijn. Verder is de bomenrij aan de zuidoostzijde van het plangebied mogelijk onderdeel van een vliegroute van vleermuizen. In het grasland op het terrein kunnen legers (verblijfplaatsen) van haas aanwezig zijn. Om aan te tonen dan wel uit te sluiten dat binnen het plangebied jaarrond beschermde nest- of verblijfplaatsen en/of een vliegroute van bovengenoemde soort(groep)en aanwezig zijn, is in 2021 en 2022 nader onderzoek uitgevoerd. In 2022 is alleen onderzocht of haas in het plangebied voorkomt. De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van het nader onderzoek naar huismus, vleermuizen (vliegroute) en steenmarter.

Nader onderzoek huismus

METHODE

Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het kennisdocument van Huismus (BIJ12, 2017)². Het plangebied is op 19 april en 11 mei 2021 in de ochtend onderzocht op aanwezigheid van huismussen, die al dan niet nestindicerend gedrag vertoonden (zoals huismussen met nestmateriaal en zingende mannetjes). Het onderzoek is uitgevoerd door één persoon (ecoloog, broedvogeldeskundige). De omstandigheden tijdens de bezoeken staan beschreven in tabel 1.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de huismusinventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst	Weer	Temperatuur
19-04-2021	07:20 – 08:20 uur	06:22 uur	Helder, droog, wind 1 Bft	7 °C
11-05-2021	06:45 – 07:45 uur	05:46 uur	Bewolkt, droog, wind 3 Bft	10 °C

¹ BügelHajema adviseurs (09-02-2021). Beknopte natuurtoets Vosholen fase 2.

² BIJ12 (2017b). Kennisdocument huismus *Passer domesticus*, versie 1.0

RESULTATEN

Tijdens beide rondes op 19 april en 11 mei zijn geen huismussen waargenomen die nestindicerend gedrag vertoonden. Ook zijn geen foeragerende huismussen in het plangebied waargenomen. Rondom de woningen aan de Kleinemeersterstraat, ten oosten van het plangebied, zijn wel enkele huismussen gehoord. Verder zijn vinken, tiftjaffen en een winterkoning in de directe omgeving van de paardenstal gezien die nestindicerend gedrag vertoonden.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR HUISMUS

Uit de twee veldbezoeken voor huismus komt naar voren dat binnen het plangebied geen jaarrond beschermde huismusnesten aanwezig zijn. De directe omgeving van de paardenstal is ook geen onderdeel van het foerageergebied van de huismussen. Voor de huismussen bij de woningen aan de Kleinemeersterstraat ten oosten van het plangebied is veel hoogwaardig foerageergebied aanwezig op de erven. Het plangebied vormt dan ook geen essentieel onderdeel van het foerageergebied van huismus.

Nader onderzoek vleermuizen

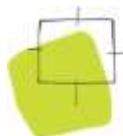
METHODE

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2021³. Tijdens het vliegrouteonderzoek is één bezoek in de kraamperiode (half mei - half juli) en een tweede bezoek ten minste acht weken na het eerste bezoek uitgevoerd. Tijdens het vliegrouteonderzoek is de bomenrij aan de oostzijde van het plangebied onderzocht (zie figuur 1). Gezien de lengte van de te onderzoeken bomenrij en de overzichtelijkheid, is het onderzoek door twee personen uitgevoerd. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x of Batlogger M2 batdetectoren. Met een Edirol R 09-RH zijn zo nodig geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd. De weersomstandigheden tijdens de inventarisaties zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
15-06-2021	22:00 – 24:00 uur	22:02 uur	Helder, droog, wind 0-1 Bft	14 °C
17-08-2021	20:55 – 22:55 uur	20:56 uur	Helder, droog, wind 0-1 Bft	14 °C

³ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Figuur 1. De onderzochte bomenrij voor vliegroute van vleermuizen.

RESULTATEN

15 juni 2021

Tijdens het eerste bezoek is de eerste gewone dwergvleermuis om 22:42 uur foeragerend rondom de bomen langs de paardenstal waargenomen. Vanaf 22:59 uur zijn circa drie foeragerende gewone dwergvleermuizen rondom de bomenrij aanwezig. Vervolgens is tussen 23:00 en 23:16 uur een foeragerende laatvlieger aanwezig langs de noordzijde van de bomenrij. Tijdens het bezoek zijn geen vleermuizen waargenomen die de bomenrij als vliegroute gebruikten.

17 augustus 2021

Tijdens het tweede avondbezoek vloog om 21:14 uur de eerste gewone dwergvleermuis langs de noordzijde van de bomenrij om vervolgens tot 21:32 uur rondom de bomenrij te foerageren. Om 21:31 uur is een kort foeragerende laatvlieger rondom de bomenrij aanwezig. Hooguit vier keer werd een enkele overvliegende laatvlieger waargenomen die vanuit het noorden richting het zuiden vliegt. Verder is tussen 21:40 en 22:09 uur een foeragerende gewone dwergvleermuis aanwezig boven het terrein ten oosten van de bomenrij. Tussen 21:51 en 22:10 uur is boven hetzelfde terrein een foeragerende ruige dwergvleermuis aanwezig.

Tijdens dit bezoek zijn opnieuw geen vleermuizen waargenomen die de bomenrij als vliegroute gebruiken.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR VLEERMUIZEN

Uit de veldbezoeken komt naar voren dat de bommenrij geen onderdeel is van een essentiële vliegroute van vleermuizen. Wel foerageerden regelmatig enkele vleermuizen rondom de bommenrij en boven het terrein ten oosten hiervan. In de omgeving is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig voor de lage aantallen van laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis, waardoor geen sprake zal zijn van essentieel foerageergebied.

Nader onderzoek steenmarter

ONDERZOEKSMETHODE

Marters zijn lastig te inventariseren op basis van enkele veldbezoeken. Daarom is het gebruikelijk om camera's in te zetten die lange tijd op een locatie kunnen worden ingezet. Met behulp van een cameraval is onderzoek gedaan naar het voorkomen van steenmarter in de paardenstal. De cameraval heeft in de periode tussen 4 augustus en 31 augustus 2021 in de stal gestaan. Tijdens het plaatsen en ophalen van de camera is ook gelet op eventuele sporen van steenmarter, zoals uitwerpselen en prooiresten.

RESULTATEN STEENMARTERONDERZOEK

Tijdens het onderzoek naar steenmarter zijn geen waarnemingen van de soort gedaan. Ook zijn tijdens de bezoeken in of om de paardenstallen geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de soort.

Er was tijdens het scherp zetten van de camera wel een boerenwaluw in de stal aanwezig.

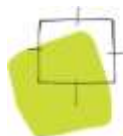
FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR STEENMARTER

Uit het onderzoek blijkt dat in de paardenstal geen verblijfplaats van steenmarter aanwezig is. Wel kan de soort gebruik maken van de groene randen in het gebied af en toe te foerageren. In de omgeving is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig, waardoor geen sprake zal zijn van essentieel foerageergebied.

Nader onderzoek haas

ONDERZOEKSMETHODE

Voor het onderzoek naar haas geldt geen vast onderzoeksprotocol in het kader van de Wnb. Daarom is het plangebied twee keer en verspreid in de actieve paarperiode van haas (februari t/m augustus) rond zonsopkomst bezocht om de aan- of afwezigheid van haas aan te tonen. Tijdens deze twee bezoeken op 18 en 31 augustus 2022 is vastgesteld of haas zogenaamde legers (verblijfplaatsen) in het plangebied heeft. De weersomstandigheden tijdens de inventarisaties zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Omstandigheden tijdens de inventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst	Weer	Temperatuur
18-08-2022	06:15 – 07:15 uur	06:18 uur	Bewolkt, droog, wind 0-1 Bft	19 °C
31-08-2022	06:40 – 07:40 uur	06:40 uur	Bewolkt, droog, wind 1-2 Bft	20 °C

RESULTATEN HAZENONDERZOEK

Tijdens het onderzoek zijn geen waarnemingen van haas in het plangebied gedaan. Ook in de directe omgeving van het plangebied, zoals ten zuiden van De Vosholen, zijn geen waarnemingen van hazen gedaan.

Tijdens de bezoeken zijn alleen enkele algemene vogelsoorten, zoals boerenwaluw, wilde eend, groene specht en tjiftjaf gezien en gehoord.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR HAAS

Uit het onderzoek blijkt dat het plangebied geen onderdeel is van het leefgebied van haas. Er zijn dan ook geen verblijfplaatsen in het grasland van het plangebied aanwezig.

Conclusie

Als gevolg van het slopen van de paardenstal en de kap van de bomenrij, gaan geen jaarrond beschermde nesten van huismus, verblijfplaatsen van steenmarter of een vliegroute van vleermuizen verloren. Verder is het plangebied geen onderdeel van het leefgebied van haas. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet nodig. Wel moet buiten het broedseizoen van algemene vogelsoorten worden gewerkt. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.